

Nazwa przedmiotu: Fortepian z nauką akompaniamentu		Rok akademicki
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Rytmiki		2022/2023 2023/2024 2024/2025
Nazwa kierunku: Edukacja Artystyczna w zakresie Sztuki Muzycznej		
Forma studiów: Stacjonarne/ I st	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Specjalność: Dyrygentura Chóralna		Rok I, II, III / semestr I-VI
Język przedmiotu: polski	Forma zajęć: wykład	Wymiar zajęć: 90 godzin
Koordynator przedmiotu	Kierownik Katedry Edukacji Muzycznej dr hab. Magdakena Stępień, prof. UMFC, Prowadzący przedmiot: dr hab. Maria Gabryś-Heyke, prof. UMFC, st.wykl. dr Antoni Lichomanow, wykł. dr Wojciech Świętoński, st. wykł. Tatiana Widera-Sanjines, wykł. dr Michał Bruliński	
Cele przedmiotu	Praca nad opanowaniem podstawowych zagadnień techniki fortepianowej. Poznawanie stylistycznie zróżnicowanego repertuaru. Świadome rozpoznawanie technik kompozytorskich oraz kształtowanie form muzycznych. Nabywanie umiejętności samodzielnej pracy. Poznanie specyfiki akompaniowania oraz podstawowych zasad współpracy w zespole kameralnym.	
Wymagania wstępne	Podstawowa umiejętność gry na fortepianie oraz czytania nut. Kandydat zobowiązany jest zdać egzamin wstępny.	

Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	--	---

w zakresie WIEDZY (W)

1	Absolwent zna podstawowy repertuar związany ze specjalnością DCH; ma wiedzę z zakresu historii muzyki, literatury instrumentalnej (szczególnie fortepianowej), chóralnej i wokalnoinstrumentalnej.	W2
---	--	----

2	Absolwent zna style muzyczne oraz tradycje i tendencje wykonawcze z nimi związane.	W3
---	--	----

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U)

3	Absolwent potrafi świadomie tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne dzieł muzyki chóralnej i instrumentalnej (szczególnie fortepianowej), w zgodzie z obowiązującymi tradycjami wykonawczymi.	U1
4	Absolwent potrafi posługiwać się techniką instrumentalną w sposób ekspresyjny, sugestywny i adekwatny do zamierzeń interpretacyjnych.	U2
5	Absolwent potrafi poprawnie wykonywać podstawowy repertuar muzyki chóralnej i instrumentalnej (szczególnie fortepianowej), reprezentujące różne style muzyczne, w pełni zrealizować materiał dźwiękowy dzieła, przekazać jego formę oraz zawarte w nim idee i treści, z wykorzystaniem własnej wyobraźni, intuicji i emocjonalności.	U4

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K)

6	Absolwent jest gotów do podejmowanie inicjatyw kulturalnych i prezentowanie wynikających z nich zadań w przystępnej formie.	K4
7	Absolwent jest gotów do konstruktywnego rozwiązywania problemów w pracy zespołowej, z wykorzystaniem twórczego myślenia, metodologicznej wiedzy, wyobraźni i intuicji.	K5
8	Absolwent jest gotów do wypełniania misji społecznej absolwenta specjalności dyrygentura chóralna UMFC na płaszczyźnie szeroko pojętej edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej.	K9

TREŚCI PROGRAMOWE		
Semestr I		Liczba godzin
1. Utwór polifoniczny (suite barokowa w całości lub przynajmniej w kilku częściach; lub preludium i fuga bądź inna forma cykliczna o podobnej budowie; jeżeli student gra utwory polifoniczne o niższym stopniu trudności, np. inwencje – sugerowanie wykonanie kilku w semestrze)		15
2. Utwór wirtuozowski lub etiuda (minimum jedna w semestrze)		
3. Utwór dowolny lub forma kameralna z udziałem fortepianu		
Semestr II		
4. Allegro sonatowe lub wariacje (z dowolnego okresu historycznego)		15
5. Utwór wirtuozowski lub etiuda (minimum dwie w semestrze)		
6. Utwór dowolny lub forma kameralna z udziałem fortepianu (minimum jeden w semestrze)		

Semestr III	
7. Dowolny utwór polifoniczny lub cykl utworów (do wyboru spośród różnych stylów i epok, jednak o wyższym stopniu trudności niż w poprzednich semestrach) 8. Utwór wirtuozowski lub etiuda (minimum dwie w semestrze) 9. Utwór dowolny lub forma kameralna z udziałem fortepianu (minimum dwa w semestrze)	15
Semestr IV	
10. Utwór wirtuozowski lub etiuda (sugerowane trzy w semestrze lub jeśli są to formy dłuższe i trudniejsze – dwie) 11. Allegro sonatowe (lub II i III sonaty lub sonatiny) lub I część (lub II i III) dowolnego koncertu z tow. drugiego fortepianu 12. Utwór dowolny lub forma kameralna z udziałem fortepianu	15
Semestr V	
13. Dowolny utwór polifoniczny lub cykl utworów (do wyboru spośród różnych stylów i epok, jednak o wyższym stopniu trudności niż w poprzednich semestrach) 14. Forma wariacyjna/rondo lub pozostałe części sonaty z poprzedniego semestru. W ciągu sześciu semestrów sugerowane wykonanie sonaty lub sonatiny, lub koncertu w całości. 15. Utwór kameralny	15
Semestr VI	
16. Utwór wirtuozowski lub etiuda (minimum trzy w semestrze) 17. Utwór polifoniczny (wybór stylu i formy dowolny, jednak o wyższym stopniu trudności niż w poprzednich semestrach) 18. Utwór dowolny (sugerowane wykonanie utworu kompozytora polskiego z dowolnego okresu) lub utwór kameralny.	15
<p><i>Uwagi uzupełniające:</i></p> <p>1. Program powinien być dostosowany do umiejętności, zdolności i możliwości danego studenta, stąd możliwe różnice i modyfikacje w doborze treści programowych modułu. Sugerowane jednak stałe podnoszenie poziomu nauczania w toku trwania całego modułu.</p> <p>2. Zamiast szeregu utworów w danym semestrze wymienionych w pkt 1 – 18 możliwe jest wykonanie w wybranych semestrach w całości cyklu utworów (np. cykl preludium, etiud itp.). Jeżeli student realizuje w danym semestrze dłuższą formę cykliczną, pozostałe elementy programu mogą być zrealizowane odpowiednio w mniejszej ilości (np. jedna zamiast trzech etiud).</p> <p>3. W ramach wymienionych treści programowych modułu możliwe jest zastąpienie danego utworu solowego utworem kameralnym (np. allegro sonatowe może być fragmentem cyklu sonatowego na fortepian i skrzypce lub innego utworu kameralnego).</p> <p>3. W toku studiów można swobodnie realizować poszczególne treści programowe modułu w innej niż podana kolejności. Można je stosować wymiennie, pod warunkiem, że podczas sześciu semestrów zostaną one zrealizowane i zaliczone przez pedagoga.</p>	

Metody kształcenia	
1. wykład problemowy 2. praca z tekstem i dyskusja 3. rozwiązywanie zadań artystycznych 4. praca indywidualna 5. aktywizacja („burza mózgów”, metoda „śniegowej kuli”) 6. wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego przedmiot	

Weryfikacja efektów uczenia się	
Metody weryfikacji	Nr efektu
Rekomendowane metody weryfikacji efektów kształcenia (do wybrania) 1. kolokwium (semestr I, III, V) 2. egzamin (semestr II, IV, VI)	1-8
	1-8

Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji			
Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1-3	1-18	1, 2	1, 2
4-6	1-18	1-6	1, 2
7, 8	1-18	1-6	1, 2

Warunki zaliczenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawą zaliczenia jest uczęszczanie na zajęcia i zauważalny postęp w pracy oraz udział w komisyjnym kolokwium lub egzaminie na zakończenie każdego semestru. 2. Podstawą oceny jest wynik kolokwium/egzaminu. Semestr I, III i V – kolokwium, semestr II, IV i VI – egzamin.

Literatura podstawowa
<p>Literatura fortepianowa od baroku do współczesności (dopasowana do poziomu zaawansowania studenta)</p> <p>. Cała dostępna nutowa literatura fortepianowa odpowiadająca treściom programowym przedmiotu.</p> <p>2. Publikacje książkowe poświęcone zagadnieniom gry na fortepianie i interpretacji dzieła muzycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sieglind Bruhn, <i>Przewodnik interpretacji pianistycznej</i>, Wydawnictwo UNIA, Katowice 1998 - Wanda Chmielowska, <i>Z zagadnień nauczania gry na fortepianie</i>, PWM, Kraków 1963 - Joachim Gudel, <i>Realizacja ozdobników w muzyce fortepianowej XVIII wieku</i>, Prace Specjalne 32, AMiSM, Gdańsk 1984 - Henryk Neuhaus, <i>Sztuka pianistyczna</i>, PWM, Kraków 1970 - György Sandor, <i>O grze na fortepianie</i>, PWN, Warszawa 1994
<p>Literatura uzupełniająca</p> <p>Szkoły gry na fortepianie. Dostępne na rynku podręczniki.</p> <p>. Publikacje książkowe poświęcone zagadnieniom gry na fortepianie i interpretacji dzieła muzycznego (wybór):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wanda Chmielowska, <i>O sztuce nauczania gry na fortepianie</i>, AM im. K. Szymanowskiego, Katowice 2010 - Andor Foldes, <i>ABC pianisty</i>, PWM, Kraków 1966 - Walter Georgii, <i>Ozdobniki w muzyce</i>, PWSM, Katowice 1966 - Walter Gieseking, Karl Leimer, <i>Piano technique</i>, Dover Publications, INC, New York 1972 - Andrzej Jasiński, <i>Z zagadnień interpretacji pianistycznej w aspekcie czasu muzycznego</i>, Katowice 1971 - Anna Kierska, <i>Nauczanie gry na fortepianie – powołanie, umiejętność, wiedza</i>, AM im. K. Lipińskiego, Wrocław 2011

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)	
Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	90
Przygotowywanie się do zajęć	90
Praca z literaturą	20
Konsultacje	10
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	15
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	20
Inne	5
Łączny nakład pracy studenta w godz.	250
Liczba punktów ECTS	10

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS	1	1	1	1	3	3
Liczba godzin w tygodniu	1	1	1	1	1	1
Rodzaj zaliczenia	kolokwium	egzamin	kolokwium	egzamin	kolokwium	egzamin

Możliwości kariery zawodowej

Student jest przygotowany do podjęcia kształcenia na studiach II stopnia. Potrafi zaakompaniować wokaliście/ chórowi, potrafi samodzielnie przygotować i wykonać utwór na fortepianie dopasowany stopniem trudności do poziomu nabytych umiejętności pianistycznych. Może współpracować z różnymi zespołami. W zależności od umiejętności samooceny i pracy nad sobą może podjąć studia w dziedzinie pokrewnej.

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja
8.09.2022	dr hab. Maria Gabryś-Heyke, prof.UMFC, ad. dr Jakub Michał Hutek	Sformułowanie karty przedmiotu.
20.10.2023	Prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja karty
20.10.2024.	Prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja karty